Народна банка на Република Северна Македонија
Дирекција за статистика

Скопје, 21 септември 2022 година

Соопштение за печат

Монетарни движења во Република Северна Македонија: август 2022 година

– **Паричната маса (монетарниот агрегат М3[1,2]),** во август 2022 година, бележи месечно зголемување од 0,9%, коешто главно се должи на зголемувањето на депозитните пари, при помал придонес и на долгорочните депозити до две години, во услови на пад на готовите пари во оптек и краткорочните депозити. Годишниот раст од 2,1% речиси целосно е одраз на зголемените краткорочни депозити, а позитивно влијание имаат и готовите пари во оптек, при пад на долгорочните депозити до две години, како и на депозитните пари.

Табела 1. Вкупни депозити и кредити[3,4] на недржавниот сектор

	состојба (во милиони денари)						годишна промена (во %)						месечна промена (во %)	
	3.2021	6.2021	9.2021	12.2021	7.2022	8.2022	3.2021	6.2021	9.2021	12.2021	7.2022	8.2022	7.2022	8.2022
Парична маса М4	**491,717**	**500,202**	**507,536**	**521,005**	**513,926**	**517,897**	**7.9**	**6.7**	**8.2**	**7.0**	**1.9**	**1.3**	**1.3**	**0.8**
Парична маса М3	**441,478**	**451,639**	**460,723**	**474,753**	**469,546**	**473,611**	**9.4**	**8.3**	**10.1**	**8.8**	**2.9**	**2.1**	**1.6**	**0.9**
од кои:														
Готови пари во оптек	43,350	43,604	44,951	44,480	46,387	44,801	14.4	6.0	7.9	1.8	0.3	0.6	6.3	-3.4
Вкупни депозити	**439,343**	**447,237**	**453,469**	**468,649**	**459,341**	**464,643**	**7.4**	**6.8**	**8.3**	**7.8**	**2.3**	**1.7**	**0.9**	**1.2**
од кои:														
Корпоративен сектор	122,085	128,970	130,048	137,557	124,827	128,584	12.9	16.7	15.6	11.6	-2.9	-3.8	1.7	3.0
Во денари	85,618	88,994	87,402	92,116	81,572	87,015	12.8	14.7	9.7	6.7	-6.3	-4.4	-1.1	6.7
Во странска валута	36,467	39,976	42,646	45,441	43,254	41,569	13.0	21.4	29.8	23.2	4.2	-2.7	7.3	-3.9
Домаќинства	289,941	292,359	297,702	305,407	308,949	310,027	5.2	4.2	6.9	7.1	5.2	4.6	0.4	0.3
Во денари	152,839	152,597	154,062	151,822	143,352	143,152	3.6	2.3	5.7	0.5	-6.3	-7.3	0.2	-0.1
Во странска валута	137,102	139,762	143,640	153,585	165,597	166,875	7.1	6.4	8.3	14.4	17.8	17.6	0.6	0.8
Вкупни кредити	**361,561**	**370,862**	**375,116**	**386,884**	**409,865**	**408,716**	**5.2**	**5.1**	**6.3**	**8.3**	**9.7**	**9.7**	**0.5**	**-0.3**
од кои:														
Корпоративен сектор	171,117	175,067	176,093	184,675	197,870	195,961	2.1	1.2	4.8	8.7	12.1	11.9	0.5	-1.0
Во денари	103,024	106,876	107,485	114,622	118,494	116,473	-0.6	0.2	5.5	11.6	10.5	8.9	-0.9	-1.7
Во странска валута	68,093	68,191	68,608	70,053	79,376	79,488	6.3	2.9	3.7	4.3	14.4	16.6	2.8	0.1
Домаќинства	188,697	193,906	197,127	200,249	209,869	210,638	8.1	8.7	7.5	7.8	7.6	7.7	0.5	0.4
Во денари	106,994	109,484	111,470	113,317	118,385	118,625	10.7	10.1	7.2	7.9	7.3	7.3	0.4	0.2
Во странска валута	81,703	84,422	85,657	86,932	91,484	92,013	4.8	7.0	7.8	7.6	7.9	8.3	0.7	0.6

Извор: НБРСМ.

---

[1] Почнувајќи од јуни 2018 година, Народната банка го користи монетарниот агрегат М3 како нова стандардна дефиниција за паричната маса. За аналитички цели и понатаму ќе се пресметува и ќе се објавува монетарниот агрегат М4.

[2] Монетарниот агрегат М1 го сочинуваат готовите пари во оптек и депозитните пари. Монетарниот агрегат М2 е составен од монетарниот агрегат М1 заедно со краткорочните депозити, додека монетарниот агрегат М3 (паричната маса), покрај монетарниот агрегат М2, ги вклучува и депозитите со достасаност од една до две години. Следствено, монетарниот агрегат М4 ги содржи монетарниот агрегат М3 и долгорочните депозити со достасаност над две години. За подетално објаснување, види ја Методологијата: http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

[3] Годишните стапки на кредитите во периодот од јули 2019 година па наваму се под влијание на мерката на НБРСМ за отпис на побарувањата коишто се целосно покриени подолго од една година.

[4] Податоците за монетарните агрегати, како и вкупните депозити и кредити заклучно со август 2020 година, не ги вклучуваат податоците за една банка на која во август 2020 година ѝ е укината дозволата за основање и работење и е отворена стечајна постапка.

– **Вкупните депозити[5],** во август, забележаа месечен раст од 1,2%, како резултат на растот на депозитите кај двата сектора, којшто е поизразен кај корпоративниот сектор. На годишна основа, вкупните депозити се зголемени за 1,7% што во целост произлегува од повисоките депозити на секторот „домаќинства", во услови на намалени депозити кај корпоративниот сектор.

– Во август, **вкупните кредити[6]** се на ниски за 0,3% на месечна основа. Надолната промена во целост се должи на намаленото кредитирање на корпоративниот сектор, во услови на раст на кредитите на секторот „домаќинства". Годишната стапка на раст изнесува 9,7%, поради повисокото кредитирање кај двата сектора, коешто е поизразено кај корпоративниот сектор.

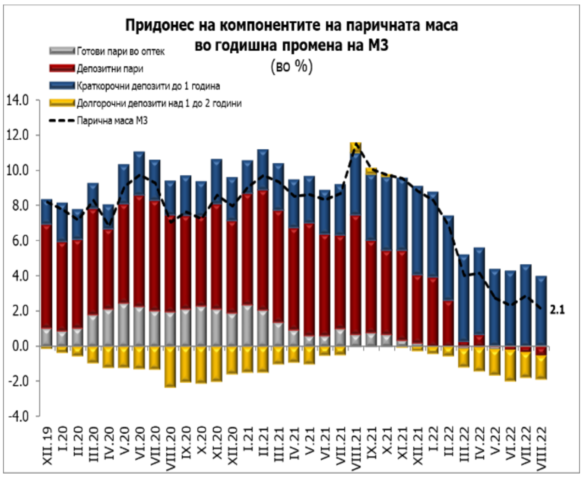

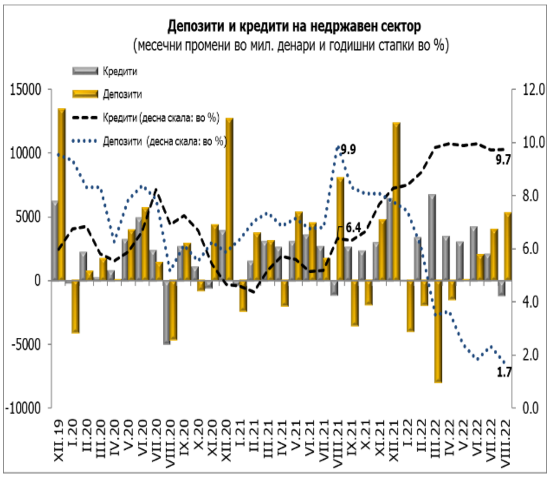

Извор: НБРСМ.

1. Депозити и кредити на корпоративниот сектор[7]

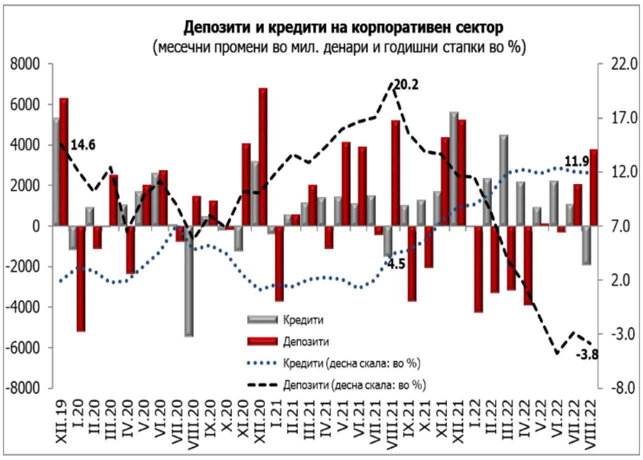

Извор: НБРСМ.

[5] Вкупните депозити ги сочинуваат сите депозити вклучени во монетарниот агрегат М4.
[6] На 9 август 2018 година, Советот на Народната банка ја усвои Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик („Службен весник на Република Македонија" бр. 149/18), според која банките имаат обврска да ги пренесат (и да продолжат со пренесување на) сите побарувања коишто се целосно резервирани подолго од една година од билансна во вонбилансна евиденција. Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик започна да се применува од 1 јули 2019 година, со што ефектот од споредбената основа се исцрпи во јули 2020 година. Оттука, разликите во годишните стапки на промена на кредитите со и без ефектот од извршените отписи се незначителни, поради што од августовското соопштение натаму овие споредби се прекинуваат.
[7] За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа јавните и приватните нефинансиски друштва.

– Во август, вкупните **депозити на корпоративниот сектор** бележат раст од 3,0% во споредба со претходниот месец. Растот во најголем дел е резултат на зголемените депозитни пари, а позитивно влијание имаат и краткорочните депозити во денари и долгорочните депозити во странска валута, додека пад е остварен кај краткорочните депозити во странска валута и долгорочните депозити во денари. Анализирано на годишна основа, падот од 3,8% е одраз на намалените долгорочни депозити во странска валута и во денари, како и депозитните пари и краткорочните депозити во денари, во услови на раст на краткорочните депозити во странска валута.

– **Кредитите на корпоративниот сектор[8],** во август, се намалија за 1,0% на месечна основа, во целост како резултат на падот на кредитите во денари, при мал раст на кредитите во странска валута. Годишниот раст од 11,9% произлегува од повисокото кредитирање во денари и во странска валута, коешто е поизразено кај кредитите во странска валута.

Извор: НБРСМ.

2. Депозити и кредити на домаќинствата[9]

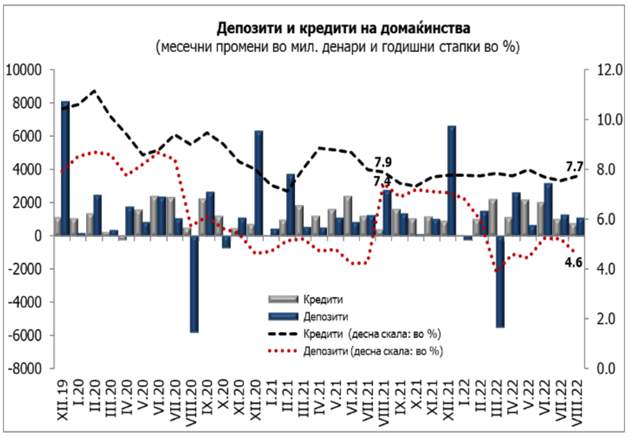

Извор: НБРСМ.

[8] Почнувајќи од јуни 2018 година, а согласно со новата методологија, податоците за финансиските инструменти во денари со валутна клаузула се вклучени во рамките на странската валута.
[9] За потребите на ова соопштение, домаќинствата се однесуваат на физичките лица и на самостојните вршители на дејност.

– **Депозитите на домаќинствата,** овој месец, забележаа месечен раст од 0,3%, главно под влијание на зголемувањето на краткорочните и долгорочните депозити во странска валута, при дополнителен придонес и на долгорочните депозити во денари, додека депозитните пари и краткорочните депозити во денари остварија пад. Споредено на годишно ниво, растот изнесува 4,6% и пред сè се должи на повисоките краткорочни депозити во странска валута, а во помала мера и на долгорочните депозити во странска валута, додека долгорочните и краткорочните депозити во денари, како и депозитните пари бележат пад.

– Во август, **кредитите на домаќинствата** се повисоки за 0,4% во однос на претходниот месец, во поголем дел поради зголеменото кредитирање во странска валута, при позитивен придонес и на кредитите во денари. Годишниот раст изнесува 7,7%, којшто во услови на повисоки кредити во денари и во странска валута, е поизразен кај кредитирањето во денари.

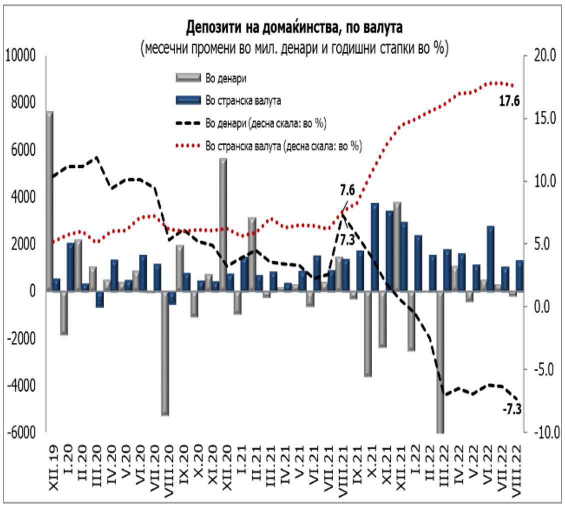

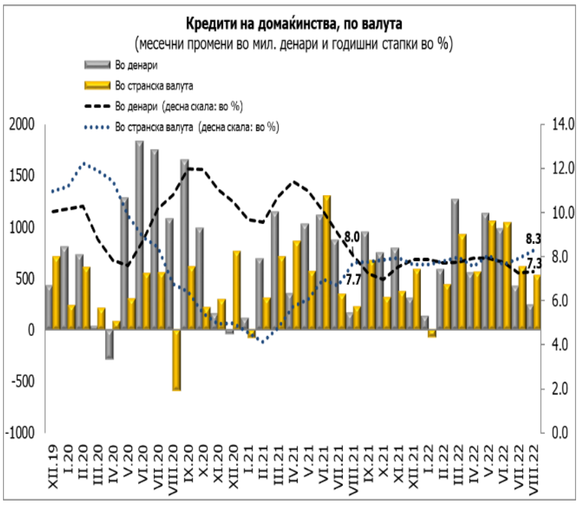

Извор: НБРСМ.

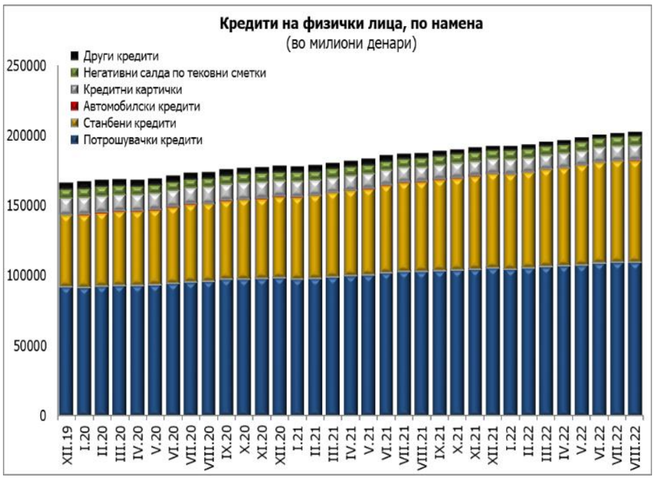

Извор: НБРСМ.

Табела 2. Кредити на банките и штедилниците дадени на физичките лица, по намена

	состојба (во милиони денари)						годишна промена (во %)						месечна промена (во %)	
	3.2021	6.2021	9.2021	12.2021	7.2022	8.2022	3.2021	6.2021	9.2021	12.2021	7.2022	8.2022	7.2022	8.2022
Потрошувачки кредити	99,721	102,516	103,902	105,888	109,913	109,859	6.7	7.9	6.2	7.2	6.4	6.3	0.4	0.0
Станбени кредити	59,901	62,384	65,006	67,353	72,223	72,690	13.1	14.7	16.1	15.5	13.5	13.5	0.8	0.6
Автомобилски кредити	263	242	242	237	223	329	-14.0	-17.1	-16.9	-15.9	-6.4	39.6	-1.4	47.4
Кредитни картички	10,539	10,488	10,378	10,253	10,293	10,373	-8.9	-8.9	-10.9	-8.5	-1.6	-0.5	0.2	0.8
Негативни салда по тековни сметки	6,399	6,419	6,470	5,907	6,436	6,602	-1.5	3.4	3.0	1.5	2.6	5.5	-1.3	2.6
Други кредити	3,736	3,687	2,766	2,611	2,345	2,320	-5.8	-6.6	-29.3	-32.5	-19.1	-19.0	-1.0	-1.1

Извор: НБРСМ.

- Анализирано според намената на кредитите одобрени на физичките лица, во август, **потрошувачките кредити** како една од најзастапените категории се непроменети на месечна основа, додека на годишна основа се повисоки за 6,3%. **Станбените кредити** се зголемени за 0,6% и 13,5% на месечно и годишно ниво, соодветно. Во август, **автомобилските кредити** бележат месечен и годишен раст од 47,4% и 39,6%, соодветно. Кредитите одобрени на **кредитни картички** остварија месечен раст од 0,8%, додека на годишна основа се намалени за 0,5%. Во август, **негативните салда на тековните сметки** остварија месечно и годишно зголемување од 2,6% и 5,5%, соодветно, а кредитите одобрени врз **други основи** се намалија за 1,1% на месечно ниво и 19,0% на годишно ниво.

***

Придружни информации

Временски серии податоци: Биланси и прегледи на депозитните институции, месечни податоци http://www.nbrm.mk/monetarna_statistika.nspx

Методолошки објаснувања:
http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

Информација за методолошките измени во монетарната статистика, статистиката на останатите финансиски институции и статистиката на каматните стапки:
http://www.nbrm.mk/content/statistika/informacii/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf

Народна банка на Република Северна Македонија
Дирекција за статистика

Следни објавувања: Календар на објавување податоци
http://nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Монетарни движења во Република Северна Македонија: 21 октомври 2022 година (референтен пресек заклучно со септември 2022).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3108 430 или 02/3215-235 лок. 108/110.